Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2020. május 9., szombat
LXXII. évfolyam
102. (20481. sz.)
Ára: 3 lej
(előfizetőknek 1,43 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Megviselt egészségügyi személyzet Maros megyében

Vádak és érvek

Fotó: Nagy Tibor

Elkeseredett hangú vallomásban fejezte ki felháborodását dr. Lucian Băilă, a Maros Megyei Klinikai Kórház intenzív terápiás orvosa a munkahelyén kialakult egészségügyi krízishelyzet miatt. A vallomás kapcsán, amelyet a végletekig kimerült orvos megfogalmazott, mind a megyei, mind a megyei sürgősségi klinikai kórház, valamint a közegészségügyi igazgatóság is közleményben fogalmazta meg a véleményét.

Bodolai Gyöngyi

Nézzük először is a vádakat!

Dr. Lucian Băilă állítása szerint a Megyei Sürgősségi Klinikai Kórház vezetői, akik szintén aneszteziológus, intenzív terápiás orvosok, visszautasították a segítséget. Pontosabban azt, hogy négy kritikus állapotban levő beteget átvegyenek, vagy személyzetet irányítsanak át a megyei tanács alárendeltségében működő kórházba, ahol felszerelés van, de a személyzet hiánya miatt szinte lehetetlen a váltásokat megszervezni.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Kiosztották az alkotói ösztöndíjakat

Idén is kiosztotta alkotói ösztöndíjait a Communitas Alapítvány: immár a 18. alkalommal részesített ösztöndíjban a Romániai Magyar Demokrata Szövetség és a Communitas Alapítvány harmincöt év alatti romániai magyar alkotókat irodalom, vizuális művészetek, zeneművészet, színházművészet, film, televízió, rádió és multimédia területén.

3.

A Bolyaiak ősi fészkében

A matematikusok közül említsük meg Bolyai Farkas nevét, aki több éven át zenét is tanított, és fiát, Bolyai Jánost mint zenészt, hiszen tehetséges hegedűs volt. A művészetek közül a zenét tette az első helyre.

4.

A felkészítő órák előtt megmérik a gyerekek lázát

A gyerekeket egy pedagógus fogadja a kapuban, megméri a lázukat, kapnak maszkokat, majd a tanár egy jól meghatározott útvonalon vezeti őket a korábban fertőtlenített és alaposan kiszellőztetett osztályterembe

7.

Nagyon kevés társaság hajlandó aszálybiztosítást kötni

Nagyon kevés társaság hajlandó aszálybiztosítást kötni – állapította meg a B1 televízió műsorában Adrian Oros mezőgazdasági miniszter.

Oros szerint a tárca egyszerűsítette azt az eljárást, amellyel a gazdák igényelhetik a minisztérium támogatását. A szaktárca megtéríti a biztosítási díj 70%-át, amennyiben a gazda megküldi a biztosítási kötvény, a befizetésről szóló nyugta és a személyi igazolvány másolatát, illetve a bankszámlaszámot.

A tárcavezető szerint kevés biztosító foglalkozik ezzel a területtel.

„Nagyon kevés biztosítótársaság hajlandó aszálybiztosítást kötni. Még ha meg is teszik, akkor olyan feltételeket szabnak meg, amelyeket a gazdák nehezen tudnak teljesíteni. Több biztosítótársasággal folytatunk tárgyalásokat annak érdekében, hogy közvetíteni tudjunk köztük és a gazdálkodók között” – jelentette ki Adrian Oros. A miniszter azt mondta: minden gazdát kártalanítani fognak, akiknek termését tönkretette az aszály. A tárcavezető becslése szerint az őszi kultúrákkal bevetett 2,9 millió hektár körülbelül egyharmadát károsította az idei szárazság. *(Agerpres)*

Fotó: Vajda György (archív)

MÁJUS

9., szombat
A Nap kel
5 óra 56 perckor,
lenyugszik
20 óra 42 perckor.
Az év 130. napja,
hátravan 236 nap.

Isten éltesse!

Ma **GERGELY**, holnap **ÁRMIN** és **PÁLMA** napja.
ÁRMIN: Arminnak, a cheruskok fejedelmének nevéből ered. Jelentése: hadi férfi. Női párja: Ármina.
PÁLMA: újabb keletű a pálma növény nevéből. Olasz megfelelője vallási ihletésű név.

IDŐJÁRÁS

Borús idő
Hőmérséklet:
max. 19 ºC
min. 5 ºC

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. május 8.

1 EUR	4.8278
1 USD	4.4545
100 HUF	1.3809
1 g ARANY	246.4813

Időlánc

Nagy Székely Ildikó

Ebédidőre járt. A főtéri gyorsétkezde előtt lassan nőtt a sor, a pár perce csatlakozók már a járda szélére szorultak. Mögöttem, az egymásfél méteres távolságot szinte tökéletesen betartva, két sportosan elegáns, negyvenes férfi várakozott. Olyan önfeledt lazasággal beszélgettek, mint a gondokat rég otthon hagyott, ritka élményeket gyűjtő turisták. Pedig bizonyára nem voltak azok.

– Ismerős ez a helyzet? – kérdezte az alacsonyabbik. – Kölyökkorodból? Na?

– Mire gondolsz? – keresgélt tétován az emlékei között a nyurgább, bajuszos. – Neked ismerős?

– Engem mindig elküldtek anyámék vásárolni. Volt, hogy órákat álltam a hússorban, de legalább addig sem kellett tanulni. Kenyérért is ácsorogtam eleget, meg azokért a felfűzött kis perecekért. Tényleg nem ugrik be?

– Hát, ja, a nyolcvanas évek… A gyerekkorunk… De nálunk tatám volt a beszerző, ő mindig ráért, kedve és türelme is volt sorban állni. Rám nem nagyon bízták a szüleim a vásárlást, mert féltek, hogy elveszítem vagy másra költöm a pénzt. Amikor végre én is mehettem, már nem voltak olyan sorok.

– Én a visszajáróból mindig vehettem kimérős cukorkát, az volt a fizetségem.

Pár percre elhallgattak, aztán újra az alacsonyabbik talált valamit az emlékrekeszek egyikében.

– A „tekkes” idők rémlenek?

– Az a poharas üdítő, a kilencvenes évekből – örült meg a bajuszos a közös múltdarabkának.

– Az – bólintott elégedetten az alacsony. – Hazafele a suliból mindig vettünk magunknak az osztálytársaimmal. Nekem a kivis volt a kedvencem, a barátom rendszerint a mangósat választotta. A csajokat is mindig „tekkezni” hívtuk. Ez volt a legolcsóbb és a legkellemesebb udvarlós program akkoriban.

– És azok a „kinyomós” fagyik? – kapta el a lendület a bajuszost is. – Olyan vastag ostyába adták, emlékszel? Nem volt valami jó, mégis imádtam. Mindig kiharaptam az alját, aztán kiszürcsöltem a krémet, már azt, ami nem folyt ki. A szüleim persze ezt annyira nem értékelték, főleg mikor pecsétesen állítottam haza.

Szinte észrevétlenül araszolt a sor. A vásárlók egyenként léphettek be az étkezdébe, és aki egyszer bejutott, az öt–tíz percig bent is maradt. Volt, aki telefonbeszélgetések lebonyolításával kapcsolta össze a várakozást, mások a gondolataikba mélyedtek. Egy ideje a két cimbora is hallgatott. Lopva néztem hátra – eddig ugyanis öntudatosan előre fordulva, titkos hallgatóként követtem a beszélgetésüket –, de így is egyből feltűnt a változás. Mintha a jókedvű, harsány felnőttek helyett két kiskamasz ácsorgott volna a laza emberláncban. Egy lányokkal üdítőző, minden lében kanál „menő gyerek” és egy félénkebb suhanc, pólóján a csokis fagyi foltjaival.

Eddig 47 igazolt koronavírus-fertőzött hunyt el Maros megyében

A Maros megyei prefektúra pénteki közleménye szerint május 8-ig a megyében 595 igazolt koronavírus-fertőzött személyt tartanak nyilván. A gyógyultak száma 269, őket kiengedték a kórházból.

A megyei közegészségügyi igazgatóság adatai szerint pénteken 1322 személy volt otthoni elkülönítésben, a hatóságok felügyelete alatt, intézményes karanténban 432-en voltak. A prefektúra közleménye szerint eddig 47-en hunytak el, akik igazoltan koronavírus-fertőzöttek voltak.

A megyei hatóságok továbbra is felügyelik a szükségállapot idején érvényes szabályok betartását. Pénteken több mint 100 személyt, 37 kereskedelmi társaságot és 296 gépkocsivezetőt ellenőriztek, hogy betartják-e a szükségállapot idején érvényes rendeleteket. *(antalfi)*

Vádak és érvek

Fotó: Nagy Tibor

(Folytatás az 1. oldalról)

Băilă doktor elpanaszolja, hogy a koronavírusos betegek intenzív ellátására kijelölt klinikán lehetetlen eleget tenni a feladatoknak. Bár nincsen hiány lélegeztetőgépekből, a személyzet 35 tagjának – beteghordozók, ápolók, egészségügyi asszisztensek, orvosok – pozitív lett a koronavírustesztje, és betegként fekszenek a kórházban. El lehet képzelni a nyomasztó hangulatot, a lelki megterhelést, miközben egymást ápolják, és a csekély számú egészségügyi személyzet kellett átvegye azoknak a feladatát is, akik megfertőződtek. Emiatt fordultak segítségért a sürgősségi kórházhoz, ahol öt kórterem húsz ágyán öt fertőzésgyanús beutaltat ápolnak. A kollegialitás, a szolidaritás és a csapatszellem hiányának nevezi, hogy visszautasították kérésüket. Ezt követően a segesvári, dicsőszentmártoni és más nagyobb kórházaktól kértek segítséget, ahol megértésre találtak. Ez a támogatás erőt ad, hogy átlendüljenek a nehéz helyzeten, és a kollégák visszatérése nyomán el tudják látni a feladatukat – fogalmazott Facebook-oldalán Băilă doktor.

A megyei klinikai kórház az orvosok mellett áll

– ez derül ki a Maros Megyei Tanács alárendeltségébe tartozó megyei klinikai kórház közleményéből.

Az új koronavírus-járvány kitörése óta a fekvőbeteg-ellátó egység klinikáira 548 SARS CoV-2 vírussal fertőzött beteget utaltak be. Jelenleg 246 pácienst ápolnak, 238-at gyógyultnak nyilvánítottak.

A járvány megjelenése óta a Maros Megyei Klinikai Kórház egészségügyi személyzetéből 41-en fertőződtek meg, 38-an az intenzív terápiás klinikáról, hatan a járványkórházból, négy személy más klinikákról. Az utolsó 14 pozitív esetre az intenzív terápiás klinika összes dolgozójának a tesztelése során derült fény. A járványügyi ellenőrzés az egység egész személyzetére kiterjedt. Ennek eredményeként az okot a fertőzésmentesítést szolgáló személyzeti körforgalomra vonatkozó előírások be nem tartásában jelölték meg, amit azóta állítólag rendeztek.

Intézkedéseket hoztak a váltások programját illetően, és a megelőzésre vonatkozó előírások szigorú betartása érdekében, újabb személyeket helyeztek át ideiglenesen az intenzív terápiás osztályra. A részleget egy alsóbb emeletre költöztették, hogy elvégezzék a fertőtlenítést mind a zöld, mind az úgynevezett piros övezetben. Átszervezték a személyzeti körforgalmat olyan módon, hogy a kritikus piros övezetekben minimális legyen a jelenlét. Felhívták a kollégák figyelmét, hogy a megyei tanács által a rendelkezésükre bocsátott szálláshelyet ne hagyják el, mivel az a családjukra és a klinikán levő betegekre kockázatot jelent – olvasható a kórház sajtóosztályának közleményében, amely biztosítja az egészségügyieket arról, hogy mellettük állnak.

A lehetetlent kérték

Ezzel magyarázza a megyei kórháztól kapott kérés visszautasítását a Megyei Sürgősségi Klinikai Kórház vezetőségének a közleménye. Amikor eljutott hozzájuk a kérés, hogy hatvan napra a sürgősségi ellátásra szakosodott személyzettel segítsenek a megyei kórházon, ők már egy idő óta a kórház más klinikáiról áthelyezett személyzettel dolgoztak. A magyarázat szerint a járvány kezdetén egy pácienst, akit az intenzív terápiai részlegen kezeltek, a halála után nyolc nappal koronavírus-fertőzöttnek nyilvánítottak. Emiatt az egészségügyi személyzet 81 tagját – közülük 51-et az aneszteziológiai és intenzív terápiás osztályról – otthoni elkülönülésre kötelezték. Hiányukat más részlegekről áthelyezett személyekkel pótolták, akik ma is ott dolgoznak.

Ami a megyei kórháznak nyújtott segítséget illeti, a sürgősségi kórház az év elején húsz intenzív terápiára szakosodó rezidens orvost helyezett át ideiglenesen az intézményhez. A megyei kórháznak nyújtott támogatást jelenti az is, hogy az orvosi egyetem keretében berendezett támogató kórház 27-tagú személyzetének az áthelyezését kérték a megyei kórházhoz, amelynek lélegeztetőgépekből és orvosi műszerekből álló segítséget is felajánlottak.

Amikor a megyei kórháztól a segítségüket kérték, a Covid-részleg tele volt, a rohammentő szolgálatnál pedig újabb betegek vártak felvételre. Sőt mi több, május 5-én kénytelenek voltak a megyei közegészségügyi igazgatósághoz és az országos operatív törzshöz fordulni, hogy a kritikus állapotban levő betegeket más központba utalják át, hogy a SMURD-nál várakozó négy mesterségesen lélegeztetett beteget felvehessék. Az operatív törzs segítségével a Szeben Megyei Kórház vállalta két beteg átvételét, de csak egyre került sor, mert a másik a sürgősségi ügyeletnél elhunyt.

A vonatkozó rendeletek értelmében a Maros Megyei Klinikai Sürgősségi Kórházat támogató kórháznak jelölték ki a koronavírus-fertőzöttek vagy fertőzésgyanúsak számára. Ennek megfelelően egy külön részleget hoztak létre a fertőzöttek, a kritikus helyzetben levő COVID- betegek, a műtétre szoruló fertőzöttek és a szülészet-nőgyógyászat számára. Sürgősségi kórházról lévén szó, a járvány kezdete óta 5311 beteget láttak el, akik közül 766-an műtétre szorultak. 190-et közülük az intenzív terápiai osztályon, 49-et a fertőzöttek számára kijelölt intenzív terápián kezeltek.

A fertőzöttek ellátására létrehozott részlegre 122 személyt utaltak be, 19 igazolt fertőzöttből kilencet operálni kellett. Bár a vonatkozó rendelet szerint a fertőzésgyanús, a fertőzött és a kritikus állapotban levő koronavírusos betegeket a megyei kórház intenzív osztályának kellett volna átvennie, a sürgősségi kórházban maradtak, amelynek intenzív osztályát két részre osztották, és öt kórtermet jelöltek ki a koronavírus-betegek számára.

„Ezekben a nehéz időkben a testi és szellemi túlterheltség túlzó megnyilvánulásokat idéz elő, de nem szabad elfelejteni, hogy a célunk közös: küzdeni minden lehetőségünkkel a járvány ellen, megőrizve emberségünket minden helyzetben” – olvasható a Megyei Sürgősségi Klinikai Kórház vezetőségének közleményében.

100-an fertőződtek meg

A közleményt kiadó intézetek sorából a közegészségügyi igazgatóság sem maradt ki. Ebben felsorolják, hogy megyénkben az egészségügyi személyzet száz tagját érintette a fertőzés, akik közül egy beteghordozó vesztette életét. Sajnos a közleményükből nem derül ki, hogy pontosan mi okozta a száz egészségügyi dolgozó fertőzését, csak az, hogy szakaszosan tesztelik a megyei klinikai kórház aneszteziológiai és intenzív terápiai osztályának dolgozóit, és a május 5-ig vizsgált 33 személyből 14 bizonyult pozitívnak, akiket a fertőzőklinikára utaltak be, az állapotuk pedig kielégítő.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

SZERKESZTI:
KAÁLI NAGY BOTOND
1435. *sz., 2020. május 9.*

Nagy József Levente

Félálomban

angyal csöndben gyúr dagaszt
csöppnyi derűt bút panaszt
epét gyilkos vérrögöt
homlokáról fény csöpög
kel a tészta tűz lobog
féltett kincsek nyűtt lomok
ég a versem pernye leng
nézi Isten s elmereng
ami kisül az talán
kenyér lesz az asztalán
hosszan kivár les figyel
nem osztozik senkivel
szemében nincs vád harag
torkomra míg ráharap
bíbor csillag vész ragály
van-e mentség érv szabály
ő fáj nekem s neki én
seb vagyok a tenyerén
kétely dac hit sejtelem
együtt tűnnek el velem
álomszaru mákvirág
vár reám egy más világ
hol nincs mámor kéj halál
minden csupa békanyál
voltam leszek egyre megy
s ha nekem őt nem lehet
álmodjon ő engemet

Szinyei Merse Pál: Májális. Száz éve, 1920 februárjában, 74 éves korában hunyt el a magyar képzőművészet egyik legnagyobb alakja, festőművész, politikus, országgyűlési képviselő.

Kiosztották az alkotói ösztöndíjakat

Idén is kiosztotta alkotói ösztöndíjait a Communitas Alapítvány: immár a 18. alkalommal részesített ösztöndíjban a Romániai Magyar Demokrata Szövetség és a Communitas Alapítvány harmincöt év alatti romániai magyar alkotókat irodalom, vizuális művészetek, zeneművészet, színházművészet, film, televízió, rádió és multimédia területén.

A nagy múlttal bíró, presztízsértékkel is bíró ösztöndíjban ez évben az alábbi pályázók részesültek, közöttük számos marosvásárhelyi alkotó is található.

Irodalom kategóriában: Ugron Nóra, Gothár Tamás, Imre Eszter, Kulcsár Árpád, Lovassy-Cseh Tamás, Mihók Tamás, Rusu Szidónia és Varga László Edgár; *Film, televízió, rádió és multimédia kategóriában:* Kiss Bora Zsuzsánna, Szucher Ágnes, Barabási Zoltán-Ede, Hermann Endre, Kristály Beáta, Németh Szabolcs-Előd és Szigeti Szenner Szilárd;

Színházművészet kategóriában: Bajkó Edina, Biró Réka, Bordás Attila-István, Csepei Zsolt, Dálnoky Réka, Jakab Tamás, Macaveiu Blanka és Rácz Endre;

Vizuális művészetek kategóriában: Adorjáni Márta, Gábor Barna, Hatházi Rebeka, Jakab Eszter, Kopacz László, Máthé Mihály, Miron-Vilidár Vivien és Sós Beáta;

Zeneművészet kategóriában: Adorjáni Csenge, Pethő Rebeka, Semeniuc Stephanie-Gabriella, Babțan-Varga Flórián, Dósa Noémi-Diána, Iszlai Renáta, Sárosi Nóra és Veress Gáspár.

Amint azt az alapítvány közleménye tudatja, a 39 fiatal erdélyi díjazott egy éven át havi 900 lejes támogatásban részesül. A Communitas Alapítvány által szervezett, már hagyománnyá vált alkotói ösztöndíj gála idén sem marad el, de a rendkívüli egészségügyi helyzetre való tekintettel online tekinthetik meg az érdeklődők a Communitas Alapítvány Facebook-oldalán, valamint az Erdélyi Magyar Televízióban. Az ünnepi műsor keretében találkozhatnak a 2019-ben nyertes ösztöndíjasokkal és alkotásaikkal, ugyanakkor bemutatják és díjazzák az idei év nyertes ösztöndíjasait is.

A gálaműsor további részleteiről a későbbiekben adnak majd tájékoztatást. *(Knb.)*

A Bolyaiak ősi fészkében

*Beszélgetés Bandi Árpád tanárral, Bolyai-kutatóval**

Székely Ferenc

– Kérem, meséljen a gyermekkoráról.

– Magyarsároson, ősi, fatornyos faluban születtem 1925. július 9-én, egy nagy család hetedik gyermekeként. A falu régi neve Kis-Sáros volt, mert ősszel és tavasszal csak gólyalábakon, azaz falábakon lehetett járni. Ma már aszfaltozott utcáin sétálnak. Ezermester édesapám minden szükséges házi bútort el tudott készíteni, és a gépek javítását is hozzáértéssel végezte. Kovács- és asztalosműhelyünk volt, viszont kevés mezei munkát végeztünk, mert csak két-három földparcellán termeltünk kukoricát, a kenyérhez szükséges búzát cséplőgépekkel szereztük be. Az elemit szülőfalumban végeztem. Másodikos lehettem, amikor a szorzótáblát hibátlanul tudtam. Gyermekkori emlékként a mindennapi barkácsolást említem, és azt, hogy sakkozni jártam a tiszteletes úrhoz. A ’30-as években édesapám megbízott, hogy járjam végig biciklivel a Küküllő mentét, Küküllővártól Vámosudvarhelyig, és keressek cséplési lehetőséget. Akkor jártam először Felsőkápolnáson… – erre még visszatérek.

– Ezután következett Székelykeresztúr…

– Negyedik után kerültem Dezső bátyám mellé a székelykeresztúri unitárius gimnáziumba, de egy év után, a család anyagi gondjai miatt, abba kellett hagynom az iskolát. Két év megszakítás után tudtam folytatni. 1939 novemberében meghalt édesapám, s 1940 nyarán – 15 évesen – az egyik cséplőgép reám volt bízva. Jártuk a vidéket, csépeltük a gabonát a termelőknek. Közben jött a bécsi döntés: Sáros Dél-Erdélyben maradt, Keresztúr pedig Észak-Erdélyhez tartozott. Ahhoz, hogy folytatni tudjam tanulmányaimat, édesanyámmal úgy határoztuk, hogy én Vargyasra költözöm a nővéremhez, aki ott volt férjnél. Az osztályomban többen voltunk dél-erdélyiek. Keresztúron végig ösztöndíjas voltam. Nagyon szerettem tanáraimat, most is emlékszem nevükre. Árkosi Lászlóval, aki fiatal tanár volt, egy életre szóló barátság alakult ki. Nyugdíjazása után több csomag könyvet postázott gyulakuti címemre. Középiskolai tanulmányaimat, a második világháború miatt, 1946-ban fejeztem be.

– Hol kezdte pedagógusi pályáját?

– 1947-ben Ádámoson kezdtem mint tanító egy két tanerős iskolában. Közben az unitárius templomban kántorizáltam, aminek az lett a következménye, hogy egy év után áthelyeztek Küküllődombóra. Ott alig pár hónapot tanítottam, mert Kerelőszentpálra kellett mennem Harmat Ferenc tanító helyébe, akinek a felesége gróf Haller Ilona volt, és ezért nem maradhatott. A szentpáli párttitkárnak nem tetszett a kulák származásom, ezért év közben Balavásárra helyeztetett át. A tanügy vezetői mégis értékelték munkámat, és kineveztek igazgatónak a Gógánváralján akkor induló nyolc osztályos iskolába. Gyűlésekre Segesvárra jártunk.

– Hogy került Bátosra?

– 1950-ben megnősültem, feleségem is tanító volt, és mindketten Bátosra kaptuk a kinevezést. Bátos vegyes nemzetiségű település volt: románok, magyarok és szászok lakták. Kiváló eredményt értünk el a szavalóversenyeken, de később, létszámhiány miatt megszűnt az V–VIII. osztály, és kértem az áthelyezésemet egy nagyobb iskolához. A tanügy – korábbi eredményeimet figyelembe véve – kinevezett igazgatónak Gyulakutára. Na, ezt nem bírta elviselni egy nagy párttag tanítónő, berohant a megyei pártbizottsághoz, és ő lett az igazgató. Semmi sem történt, csak egyet nyeltem…

– Milyen emlékei vannak Gyulakutáról, ahol a legtöbbet dolgozott tanárként?

– 1960-ban kerültem Gyulakutára mint helyettes matematikatanár, mert közben beiratkoztam a kolozsvári egyetemre; nyáron fent voltunk, tanultunk, vizsgáztunk. 1962-ben végeztem el a fizika–matematika szakot. Elkerült tanítványaim mindig dicséretekkel tértek haza. Azt mondák, hogy a tanáruk megkérdezte: ki tanított matekből? Sokan emlegetik, hogy abból éltek a felsőbb osztályokban is, amit tőlem tanultak. Rövidesen a tanügynél módszertanosnak választottak, Nyárád- és Kis-Küküllő menti iskolákban végeztem ellenőrzéseket. Éveken át a Szováta körzeti pedagóguskör felelőse voltam. 1968-ban éltanári címet kaptam. Az országban az elsők között voltam, aki matematikai szaktantermet rendezett be. Országos versenyekre jártunk, Maros megyét képviselve, és évente tanulmányi kirándulásokat szerveztem.

– A matematikán kívül, úgy tudom, tanított még rajzot és zenét is, számos énekkari versenyen, találkozón vettek részt. Igaz, hogy a matematika és a zene két rokon szakma?

– Igen, ez valóban így van. A matematika és a zene rokonok. A matematikusok közül említsük meg Bolyai Farkas nevét, aki több éven át zenét is tanított, és fiát, Bolyai Jánost mint zenészt, hiszen tehetséges hegedűs volt. A művészetek közül a zenét tette az első helyre. Azokon a településeken, ahol tanítottam, szívesen foglalkoztam kórusszervezéssel, zeneoktatással. Énekkari tevékenységemmel kapcsolatosan el kell mondanom, hogy volt olyan idő, amikor három énekkart vezettem: egy iskolait, egy szakszervezetit és a kelementelki vegyes kart, amelynek száz tagja volt. Már Szentpálon, a tanítás mellett vegyes kart szerveztem, amellyel a dicsőszentmártoni rajoni versenyen I. helyezést értünk el. A jutalom egy mozigép volt. Egy év alatt, amíg Gógánváralján dolgoztam, sikeres vegyes kart szerveztem és vezettem. Rajoni I. helyezést értünk el, ami jogot adott, hogy részt vegyünk a tartományi szakaszon, Nagyszebenben. Korábban Bátoson, ahol szintén volt kórusom, három nyelven énekeltünk: magyarul, románul és németül.

– Jó 30 éve nyugdíjas, és még most is aktív…

–1987-ben vonultam nyugdíjba, s 1990-ben beköltöztem Marosvásárhelyre. Kezdetben nyugdíjas éveimet tehetséggondozással töltöttem. Pár évig még kijártam Gyulakutára matematikai feladatokat megoldani az iskolában, de a városban is több iskolánál színes rajzaimmal oldottunk meg feladatokat az egyetlen magyar nyelvű, havonta megjelenő Matlapból. Sokáig az foglalkoztatott: hogyan lehet növelni a tanulók feladatmegoldási kedvét. Kidolgoztam egy jutalmazási rendszert, amit a szerkesztőség is elfogadott, és napjainkban is alkalmazzák. Évente 100-120 feladatmegoldó diák kap oklevelet és szerény jutalmat. Talán ezért is lettem 2002-ben a Matlap folyóirat szerkesztőbizottsági tagja.

– Mivel tüntették ki hosszúra nyúlt pályafutása alatt?

– 1999-ben Ezüstgyopár díjat kaptam a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségétől. 2006-ban a kolozsvári Farkas Gyula Egylet és az Akadémiai Bizottság Farkas Gyula-éremmel tüntetett ki. 2016-ban a Maros megyei EMKE Értékteremtő díjat adott.

– Kissé meglepett, hogy csak nyugdíjazása után kezdett foglalkozni Bolyai János életével és felmenőivel. Mi adta az ötletet, a szikrát?

– Matematikatanárként mindig nagyra értékeltem a két Bolyai, apa és fia lángelméjét. Bolyai János munkásságának ismertetését tanárként is fontosnak tartottam. Több Bolyai-központú tantermet rendeztem be, ezt a képanyagot ma már széles körben ismerik az országban. Kezdetben a Zágor és Erzsébetváros között lévő Domáld volt a környéken, amely a Bolyaiakhoz kötött. Többször látogattunk oda autóbusszal vagy kerékpárral. 2002-ben dr. Oláh-Gál Róbert egyetemi tanár, Bolyai-kutató azt javasolta Bandi Dezső testvérbátyámnak, hogy faragjon egy kopjafát Bolyai János eredeti sírhelyére. Időközben bátyám elhunyt, és én vártam, hogy valaki vállalja-e? Ahogy közeledett Bolyai János halálának 150. évfordulója, erős elhatározás született bennem, hogy felvállalom, és valóra váltom Róbert ötletét. A református temető gondnokával, Bende Sándorral és dr. Kása Zoltán professzor úrral kimentünk a temető III. parcellájára, és nehezen, de találtunk egy alkalmas helyet, ahová a kopjafát felállítsuk. Nem egy egyszerű kopjafára gondoltam, hanem Bolyai János emberi nagyságához illőre! Egy valóságos emlékmű jött létre. Szerencsémre Zima Ferenc sáromberki vállalkozó nemcsak a kopjafát, hanem a Domáldon lévő sír kerítésének kivitelezését is elvállalta. 2009 júniusában készen is lett a kerítés, és az Elektromaros Líceum segédletével Bucşa Mária és Donáth Árpád tanárokkal kiszállítottuk Domáldra a kerítést, ahol Mureşan Nicolae és egy domáldi önkéntes csapat segített elhelyezni. A Bolyai János eredeti sírhelyét megjelölő kopjafát a csittszentiváni, Székely Lajos által vezetett faragótáborban Kovács Attila faragta. Arra kértem a tábor résztvevőit, hogy egy-egy vésőnyomot hagyjanak a kopjafán – emlékként.

– Ez mikor és hol volt felállítva?

– A kopjafa betontalapzatához szükséges anyagot, a sírok között, a szűk helyen csak élőlánccal tudtuk szállítani. A cementesvedreket hordozó élőlánc a teljesség igénye nélkül a következőkből állt: dr. Oláh-Gál Róbert, Sebestyén Mária, Bucşa Mária, Szekeres Ugron Éva, Madaras Ildikó, Bartos Honorea a gyermekeivel, Andrássy Árpád. Minden a terveim szerint valósult meg. Az Izorep építővállalat, Illés Kálmán igazgató és Vajda Sándor főmérnök vezetésével 2009. december 15-re felállította a síremléket, amelynek az ünnepélyes avatása 2010. január 27-én volt. Ez volt az első sikeres nagy vállalkozás, de még abban az évben, 2010. szeptember 4-én Marosvásárhelyen, a Vár sétányon, a Marton József háza frontrészén, egy méreteiben nagy, háromnyelvű márvány emléktáblát avattunk azon az épületen, amely annak a sövényfalú háznak a helyére épült, amelyben Bolyai János családjával lakott 1846 és 1852 között. Ezt korabeli osztrák katonai térképekből állapítottam meg.

– Honnan jött az ötlet, hogy Bolyai János felmenői közül a női vonalat kutassa?

– 2009 decemberében, a kovásznai Fábián Ernő Népfőiskola keretében, Gazda József író meghívására előadást tartottam Bolyai János életéről. Előadás után hozzám jött egy régi tanítványom, aki Székelytamásfalván volt fizikatanár, és rosszallólag jegyezte meg: a tanár úr semmit sem mondott Pávai Vajna Krisztináról... Igaza volt! Ő ébresztette fel bennem azt a gondolatot, hogy kutassak a Bolyaiak női felmenőiről. Pávai Vajna Krisztina Bolyai Farkas édesanyja, tehát János apai nagyanyja volt. A Pávai Vajna család (Páva a Vajnák ősi fészke, a Kovászna megyei Zabolához tartozó falu) sok híres, fontos embert adott a magyarságnak. Ezért Pávára két kopjafát állíttattam: az egyiket Pávai István lovas hadnagynak, a másikat Pávai Vajna Péter lovas hadnagy emlékére, aki 1442-ben részt vett a törökök elleni, Hunyadi János vezette marosszentimrei csatában. A Bolyaiak női felmenőinek – akiket sikerült Szent Istvánig visszavezetni – emlékére egy-egy kopjafát állítottunk fel. Helyüket illetően tökéletes döntés született: a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem parkjában. Berek Lajos Bolyai János-szobrát állítottuk az öt kopjafa gyűjtőpontjába. Itt található még Pávai Vajna Krisztina, Kakutsi Klára, Földvári Erzsébet, Apafi Erzsébet és Sarolta (Szent István nővére) kopjafája. Az egyetem nagy tereprendezést végeztetett, és 2016. május 7-én, egy szép ünnepség keretében felavattuk az emlékparkot. A női felmenők szerepéről Kilyén Ilka színművésznő beszélt, aki a legtöbb emlékhely-állítás avatóünnepségén, önzetlenül, beszéddel vagy művészi műsorral vett részt. Beszédének alapja az Arisztotelésztől átvett Pázmány Péter-i gondolat volt: „a leányok jó neveléséből áll főképpen az országok bocsületes állapotja, nemcsak azért, mert fele az ország lakosinak asszony, hanem azért, mert a férfiak jó nevelése nagyrészt az asszonyoktúl vagyon. Mert akiktül születünk és neveltetünk, azoktól tanuljuk az erkölcsöket, mivel az első nyolc esztendönket, azaz legnagyobb és hajlandóbb üdönket asszonyemberek gondviselése alatt töltjük.”

– 2012-ben az egyik Bolyai-felmenő sírkövét rekonstruálták. Ez hol van, ki végezte a munkálatot, milyen nehézségbe ütköztek?

– Először is tisztáznom kellett Kakutsi Klára – aki Bolyai Farkas nagyanyja, János

(Folytatás az 5. oldalon)

Szinyei Merse Pál: Derűs idő a Balatonon

Támogatók:
RMDSZ
COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával
MINISZTERELNÖKSÉG NEMZETGONDNOKI ÁLLAMTITKÁRSÁG
BETHLEN GÁBOR Alap

A Bolyaiak ősi fészkében

(Folytatás a 4. oldalról)

dédanyja volt, és az ő öröksége volt Domáld is – származási helyét. Bolyai-kutatásaimhoz Rónay Elemérnek a Bolyai családról szóló kéziratokból rekonstruált munkáját vettem először figyelembe, amelyben elég sok hiányosságot találtam. Ő dunántúli volt, és aligha ismerte a Kis-Küküllő vidékét. Elkövette azt a hibát, hogy Felsőkápolna helyett Szentkápolnát írt Kakutsi Klára származási helyeként. Ez azzal is magyarázható, hogy a felhasznált anyagot Bolyai Gergely is Bakk Endre szentkatolnai katolikus kanonoktól vette. Az akkori írásmódnak megfelelően, az f-et németes s-nek (scharfes S vagy Eszett) olvasta, és így lett Fkápolnából Skápolna, amit a katolikus plébános a szent rövidítésének vélt. Szentkápolna nevű település nincs is a Kárpát-medencében! Megállapítottam, hogy Kakutsi Klára Felsőkápolnáról származott. Közben az interneten megjelent Pálmay József Címeres sírkövek című munkája, benne a felsőkápolnai Kakutsi János királyi táblabíró címeres sírköve. Mivel az internetet is használtam forrásként, elég hamar hozzájutottam ehhez az anyaghoz. Emlékszem, nagy hideg volt, február, de buszra ültem, elmentem Felsőkápolnára, a temetőbe. Végigjártam, de nem találtam semmit. 2012 nyarán támadt az a gondolatom, hogy nézzem meg a marosvásárhelyi református temető sírkőmúzeumát. Szerencsém volt. Találtam egy sírkövet, amely a temető nyilvántartásában így volt bejegyezve: „felirat nélküli címeres sírkő”. A rajta levő címerben felismertem a Kakutsiak címerét. A sírkő Kakutsi János királyi táblabíró, nemesember sírköve volt, Kakutsi Klára testvére. Vajda Sándorral megszerveztük a felújítását. (Ma már újra ápolásra vár.) Visszakanyarodva az időben, Bolyai János női felmenőit Szolnok-Doboka vármegyében, Apanagyfaluban, az Apafiak ősi fészkében is keresnem kellett. Nagy nehezen kiderítettem: a Szamos menti Bethlen városkától 10 km távolságra, délre található. Az interneten láttam, hogy Apanagyfaluban van már egy Bolyai János-szobor... Meglepődtem. Arra gondoltam, valaki megelőzött. Aki a szobrot adományozta, Traian Gheorghe Dascăl, a falu egykori fogorvosa, mit sem tudott arról, hogy Bolyai János szépanyja, Apafi Erzsébet apanagyfalui. Ő „csak” Bolyai János lángelméjének akart emléket állítani. Megkerestem telefonon, és azt ajánlotta, vegyem fel a kapcsolatot Damó Mária magyar szakos tanárnővel, akit aztán felkerestem otthonában. Beszélgettünk az Apafiakról, és tanulmányoztam úgymond élőben Kádár József Szolnok-Doboka vármegyéről írt monográfiáját, amihez addig csak interneten jutottam hozzá.

Szinyei Merse Pál: Jernyei birtok

– De itt még mindig nem állt le a kutatással...

– Nem. Szabó Péter Gábor, a szegedi egyetem előadója az Akadémiai Levéltárból olvashatóvá tette Pávai V. Miklós Magyarherepéről 1796-ban keltezett levelét unokájához, Bolyai Farkashoz. Ennek a levélnek a nyomán kezdtem Magyarherepe iránt érdeklődni, kutatni. Magyarherepe ma már teljesen lakatlan, ott minden az enyészeté, úgyhogy a tőle 2 km-re levő, de már Fehér megyéhez tartozó Magyarsülyén is kutatkodni kezdtem. Megállapítottam, hogy Magyarherepe és Magyarsülye is Bolyai-emlékhely. I. Pávai István 1621-ben Bethlen Gábortól címerlevelet kapott, és a vele járó juttatásokkal Magyarsülyén nyert kúriát. Akkoriban ez a vidék magyar többségű volt. Miklósról, Bolyai Farkas nagyapjáról tudnunk kell, hogy első felesége felsőkápolnai Kakutsi Klára volt, és ebből a házasságból két gyermeke született: Ferenc és Krisztina. Krisztina Bolyai Farkas édesanyja volt. Ferenc pedig a dédnagyapja a család másik, 20. századi hírességének, Pávai Vajna Ferencnek, aki a hévizes barlangkeletkezési elmélet megalapozója, a múlt század egyik legmarkánsabb geológus tudós egyénisége, a magyar kőolaj- és földgázkutatás, hévízfeltárás- és hasznosítás harcos, ikonikus alakja. Ő tárta fel Szeged, Hajdúszoboszló, Karcag, Szolnok stb. gyógy- és hévízforrását. Számontartotta és büszke volt a két Bolyaival való rokonságára. Miklós, miután első felesége, felsőkápolnai Kakutsi Klára meghalt, újranősült Magyarherepén. Ebből a házasságból több gyermek született. József nevű fiáról szólok most, akinek a házasságából született Elek nevű fia, a 19. század híres tudósa, kémiai és természetrajzi doktor, geológus. Érdemesnek tartom megjegyezni, hogy a Pávai és a Kakutsi családokban ikerházasság történt: Pávai Vajna Miklós felesége Kakutsi Klára volt, és Pávai Vajna Zsuzsanna férje ifj. Kakutsi György. A két testvér a másik családból két testvérrel lépett házasságra. Nyomtatásban eddig még nem jelent meg, hogy Bolyai Farkas nagyapját, Pávai Vajna Miklóst Magyarherepén temette el 1797. március 21-én Kádár József prédikátor. A kopjafaállításban Magyarsülye következett, az ottani református templom cinterme (Herepe teljesen lakatlan, minden az enyészeté), ahová IV. Pávai Istvánnak és Pávai V. Miklósnak állítottunk emlékkopjafát. Megható látvány volt, hogy azon a szórványtelepülésen, ahol már alig beszélnek magyarul, mily nagy örömmel fogadták az eseményt, és milyen lelkesen dolgoztak a kopják felállításánál.

– Ön 2012-ben az akkor 290 éves medgyesi Báthory István (magyar) iskolának adott képeket és szemléltetőeszközöket…

– Medgyesről Székely Éva és Tihamér korábban örökbe fogadták a domáldi lutheránus templom mögötti dombon álló, Bolyai János édesanyjának, Benkő Zsuzsannának emléket állító kopjafa körüli kerítést. Ha én nem leszek, ők fogják gondozni! Ezért, meg azért is, mert Medgyes szülőfalumhoz, Sároshoz közel van, a Báthory-iskolában Bolyai-termet rendeztünk be, képeket és matematikai-fizikai szemléltetőeszközöket adományoztam.

– 2013-ban egy ismeretlen Bolyai-relikviát fedezett fel.

– Egy aranyozott ezüst úrvacsorai pohárról és egy aranyozott ezüst úrvacsoraosztó tányérról van szó. A poharat 1696-ban adományozta Bolyai Farkas anyai dédnagyapja, Pávai István Magyarsülye református eklézsiájának. A tányért ennek a Pávai Istvánnak a fia, Zsigmond, Pávai Vajnai Miklós, Bolyai Farkas anyai nagyapjának a testvére adományozta, szintén a magyarsülyei református egyházközségnek. Azonkívül van még egy gyönyörű serleg és egy másik úrvacsoraosztó tál, amit felsőkápolnai Kakutsi Sándor és neje adományozott a mára már megszűnt bernádi református egyházközségnek. Ezeket a bonyhai református egyházközség őrzi. Magyarsülyében és Bonyhán ezeket még ma is használják. A Bolyai-relikviákkal kapcsolatosan elmondhatom, hogy azok szerepelnek a BBTE Tanárképző Karának kiadványában, de ott nem tesznek említést arról, hogy az adományozók Bolyai-felmenők. Szerettem volna bemutatni, hogy a Bolyai-felmenők és leszármazottak között az évszázadok során igaz, hű, az egyházukat támogató, a hazáért harcolni is tudó, elkötelezett, tudós magyar embereket és nagyszerű asszonyokat, édesanyákat és nagymamákat találunk.

– Legutóbb 2019. május 20-án Wass Albert szülőföldjén, Melegföldváron avattak kopjafát. Kinek és milyen céllal?

– Melegföldváron Bolyai Farkas dédnagyapja, id. Kakutsi György emlékére áll a kopjafa.

– Mondjon néhány szót családjáról és további terveiről.

– Özvegy vagyok, Botond Árpád fiam Zsibón él, almérnök, egy unokám van. Még két kopjafa várja készen a felállítást. Az egyik Kis-Küküllő vármegye alispánja, Kakutsi Sándor emlékét őrizné Dicsőszentmártonban, a másik ifj. Kakutsi György emlékét őrizné a Hunyad megyei Algyógyfürdőn; 1784-ben Algyógyon volt alszolgabíró. Mindent előkészítettem, és várom, hogy a koronavírus terjedését gátló tiltásokat feloldják, hogy megtarthassuk az ünnepélyes felavatást. Remélem, hogy 2020-ban erre sor kerül...

Köszönet Kilyén Ilka színművésznek, hogy a Bandi Árpáddal való beszélgetés létrejött.

Szerelmespár

Christone Ingram tarolt az amerikai bluesdíj-átadón

Öt díjat nyert Christone „Kingfish” Ingram az amerikai Blues Music Awardson. A tavaly feltűnt gitáros-énekes a memphisi The Blues Foundation által szervezett online eseményen kapta a legtöbb elismerést. A 21 éves zenész az év albuma, a legjobb új felfedezett előadó albuma, a legjobb kortársblues-album, a legjobb gitáros, valamint a legjobb kortárs férfi blueselőadó kategóriában is győzött – írta a www.billboard.com a múlt vasárnap esti díjátadóról.

Christone Ingram 2019-ben robbant be a nemzetközi blueséletbe bemutatkozó, Kingfish című lemezével. Az eseményen három díjat söpört be a Dennis Gruenlinggel kiegészülő Nick Moss Band, kettőt kapott Sugaray Rayford, akit a B.B. Kingről elnevezett rangos elismeréssel jutalmaztak. Az online esemény házigazdája, Shemekia Copeland énekes a legjobb kortárs női blueselőadó kategóriában győzött, Bobby Rushé lett az év soulblues-albuma, a legjobb énekesnek pedig Mavis Staplest választották.

A koronavírus-járvány miatt online megrendezett díjátadó műsorban bemutatták számos művész otthonában rögzített produkcióját, valamint korábbi show-kból is felidéztek részleteket. A programban látható és hallható volt mások mellett Steve Miller, Steve Cropper, Dion, Steven Van Zandt, Charlie Musselwhite, Ruthie Foster és Keb’ Mo’.

Elhunyt Darvas László

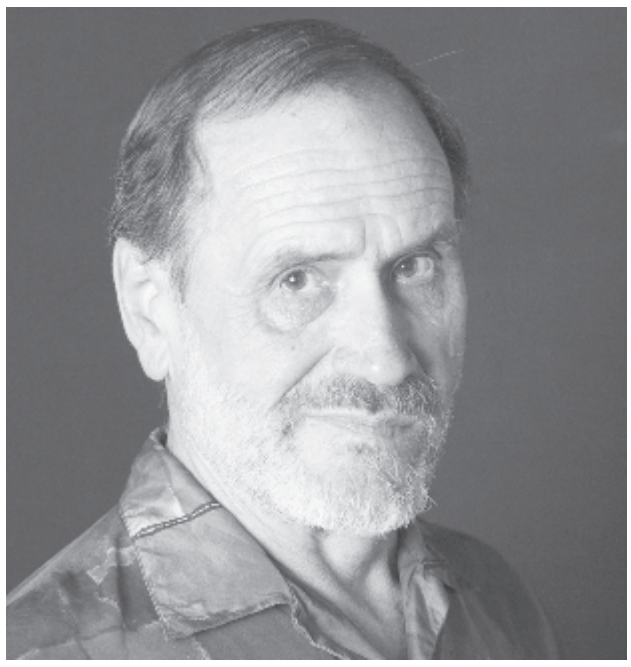

Minden bizonnyal az egyik legszomorúbb évadunk a hetvenegyedik, nemcsak azért, mert az új koronavírus-járvány az utóbbi hónapokban megbénította az intézményt, hanem azért is, mert immár harmadik színészünk távozott az élők sorából: Veress László és Nagy Alfréd után ezúttal Darvas Lászlótól búcsúzunk – írja a sepsiszentgyörgyi színház közleményében.

Darvas László a Tamási Áron Színház nyugdíjas színművészeként az utóbbi években nem volt aktív tagja a társulatnak, a város művelődési életében sem vállalt fontosabb szerepeket, de kíváncsiságtól fűtött szürke eminenciásként jelen volt minden fontosabb kulturális eseményen – könyvbemutatókon, kiállításokon –, és természetesen a színházi bemutatókról sem hiányozhatott. Mindenről pontos véleménye volt, de keveset beszélt, inkább szerényen a háttérben maradt.

Szülei vándorszínészek voltak, édesapja, Darvas Dezső alapító tagja volt a sepsiszentgyörgyi színház társulatának. 1941-ben, az erdélyi színház hőskorában született, és azt tartja róla a fáma, hogy egy turnén, Gelence mellett látta meg a napvilágot. Már gyerekként mélyen beleivódott a színház, és általában a művészet szeretete, szinte magától értetődő volt, hogy ő is a színészi pályát választja. 1963-ban végzett a marosvásárhelyi Szentgyörgyi István Színművészeti Intézetben, utána azonnal a sepsiszentgyörgyi színházhoz szerződött, ahol nyugdíjazásáig mintegy 120 előadásban játszott. Erős alkata, biztos fellépése főként drámai hősök megelevenítésére predesztinálta, de a humorban is otthon érezte magát, komikus szerepei is emlékezetesek. Volt King Kong *A középcsatár hajnalban hal meg* című előadásban, Benvolio a *Rómeó és Júlia*ban, Heraklész a *Prométheusz*ban, Gray a P*arancsra tettem*ben, Fred Lowndess az *Imádok férjhez menni*ben, Cuki úr a *Komámasszony, hol a stukker*ben, Charley a *Charley nénjé*ben, Nuczuj a *Wesselényi*ben, Jóska a *Tűzszerszám*ban, Őrült a *Megbombáztuk New Havent*ben, Bill Tower *A gyufaárus kislány*ban, Perrin a *Csillag a máglyán*ban, Ezreddobos a *Woyzeck*ben, Anderson *Az ördög cimborája*ban, Öreg Nagy a *Tanítónő*ben, Kreón az *Antigoné*ban, Gellért a *Boldog nyárfalevél*ben, Maximus patrícius a *Kegyenc*ben, Papillon úr a *Rinocéroszok*ban, Rott Kristóf a *Hit és szülőföld*ben, Kapitány a *Piros bugyellári*sban, Lázár a *Vitéz lélek*ben, Csorja Ádám az *Ősvigasztalás*ban, Raposa Bodgán *A szabin nők elrablásá*ban… A rendezők közül többször is együtt dolgozott Tompa Miklóssal, Bán Ernővel, Czompók Mihállyal, Dukász Annával, Völgyesi Andrással, Seprődi Kiss Attilával, László Károllyal, Balogh Andrással, Kovács Leventével, Szőke Istvánnal, Bocsárdi Lászlóval, Barabás Olgával, Kövesdi Istvánnal, Árkosi Árpáddal... Meghívottként más erdélyi színházaknál, Gyergyószentmiklóson, Kézdivásárhelyen is vállalt szerepeket, filmekben is játszott.

Darvas László már a kezdetektől végigkísérte a sepsiszentgyörgyi színház történetét, de ritkán mesélt élményeiről. Pedig bármiről nyilatkozott, mindig fontos dolgokra mutatott rá. Nem véletlen, hogy a sepsiszentgyörgyi színház fennállásának 50. évfordulója alkalmából készült dokumentumfilmben Seprődi Kiss Attila rendező nagyrészt az ő szemén keresztül láttatja a színház történetét. Többet is mesélhetett volna, de kéretlenül soha nem fecsegett, és csak néhány kiváltságos kollégát engedett közel magához.

Egy idő óta hiányzott a sepsiszentgyörgyi kulturális eseményekről, betegsége miatt nem tudott kijárni a lakásból. Fizikai állapota lassan lelkileg is megviselte. Hosszú betegsége végén úgy távozott, ahogy élt és dolgozott: csendesen, diszkréten, alázattal.

Emlékét megőrizzük, nyugodjon békében.

Paul McCartney és Ringo Starr ismeretlen demóját árverezik el

Paul McCartney és Ringo Starr, a még életben lévő két ex-Beatle egy eddig ismeretlen közös demófelvételét árverezik el az Egyesült Királyságban. Az Angel In Disguise című dal egy audiokazettán található.

A szám a dobos, énekes Ringo Starr 1992-es Time Takes Time című albumára íródott, de végül nem került a lemezre. A kazettát, amelyen az Angel In Disguise szerepel, a Radio Luxembourg korábbi dj-je, Tony Prince bocsátotta licitre, és az Omega Auctions cég 20 ezer fontot remél az árveréstől – írta hétfőn a www.bbc.com.

A május 19-i aukción befolyó összeg negyedét jótékony célra, a koronavírus-járvány elleni sürgősségi védekezésre fordítják, a többi Tony Prince United Djs rádióállomásának projektjére megy.

A kazettán a McCartney–Starr-szerzemény, az Angel In Disguise két változatban található: az egyik egy nyers demó, amelyen Paul McCartney énekel, a másikat Ringo Starr adja elő hangszeres kísérettel és háttérvokállal. Az anyaghoz tartozik egy harmadik felvétel is, az Everyone Wins című dal demója; Johnny Warman szerzeményének végső változata Ringo Starr 2010-es lemezén, a Y Noton hallható.

McCartney–Starr közös kompozícióból nem sok van, ilyen legutóbb 1997-ben került lemezre, Paul McCartney Flaming Pie című korongjára. Chris Shaw, az I am the Egg elnevezésű Beatles-podcast házigazdája szerint az Angel In Disguise nyilván felkelti a karanténba zárt Beatles-rajongók lelkesedését, de maga a szám nem fog a legjobb felvételek közé kerülni.

180 éve született Csajkovszkij

Száznyolcvan éve, 1840. május 7-én született Pjotr Iljics Csajkovszkij, az egyik legnépszerűbb orosz zeneszerző. Az MTVA Sajtóadatbankjának portréja:

A Káma folyó menti Votkinszkban jött a világra mérnökhivatalnok apa és apai ágon francia anya második gyermekeként. Szülei maguk is zenéltek, otthonukban kitüntetett helyen állt a népszerű operaslágereket játszó nagyméretű szerkezet, az orkesztrion. Kiskorában különösen Mozart műveit kedvelte, főként a Don Giovannit, és abból is Zerlina áriáját. Hatévesen már jobban olvasta a kottát, mint a betűket, de érzékeny idegzete miatt (nevelőnője szerint „törékeny volt, mint egy porcelánbaba") fel kellett hagynia a zenével.

Szülei tisztviselőnek szánták, jogi tanulmányai után az igazságügyi minisztérium hivatalnoka lett. Huszonhárom évesen hivatali állását feladva beiratkozott az Anton Rubinstein által egy évvel korábban alapított szentpétervári konzervatóriumba, és az első évfolyamban végzett Rubinstein tanítványaként zeneszerző szakon. Végzése után azonnal a moszkvai konzervatóriumba hívták az összhangzattan tanárának, itt került kapcsolatba az Ötök csoportjával, amelynek tagjai az orosz népzenén alapuló új zenei nyelvet akartak teremteni.

Egy sikertelen románca után idegösszeomlást kapott, majd hisztérikus munkaláz lett úrrá rajta, ontotta a zenekritikákat és megkomponálta – tanárai által még átdolgozás után is túl progresszívnek tartott – első szimfóniáját. 1875-ben mutatta be b-moll zongoraversenyét Hans von Bülow, a háromszor is átdolgozott darab végső változata 1888-ban született meg, ekkor íródott a kezdetben rosszul fogadott A hattyúk tava című balettje. A homoszexualitását titkolni kénytelen, magányos zeneszerző 1877-ben elvette egy fiatal rajongóját, de a házasság alig néhány hónapig tartott, és a titkának kiderülésétől rettegő komponista öngyilkosságot kísérelt meg. Csajkovszkij élete és anyagi helyzete azután rendeződött, hogy pártfogásába vette egy gazdag özvegyasszony, Nagyezsda von Meck, akivel csak levélben érintkeztek. Végre teljesen a zenének szentelhette magát, megírta D-dúr hegedűversenyét, a műfaj egyik legnépszerűbb és legnehezebb darabját, Vonósszerenádját, az Olasz capricciót és az 1812 nyitányt. Anyegin című operája a moszkvai bemutatón csak mérsékelt sikert aratott, de a szentpétervári előadás elnyerte III. Sándor cár tetszését.

Néhány évig utazgatott, Európa-szerte vezényelte műveit, megismerkedett Brahmsszal, Grieggel, Mahlerrel, Dvorákkal, és a szintén balettrajongó Saint-Saëns-nal. Hazatérve megírta Pikk dáma című operáját, a Csipkerózsika és A diótörő című baletteket. Élvezte a cári udvar kegyeit, 1891-es hangversenykörútján már a legnagyobb élő zeneszerzőként ünnepelték, egyetlen amerikai látogatásán a Carnegie Hall megnyitóján ő dirigálta a New York-i Szimfonikusokat. Utolsó éveit feszültség és depresszió jellemezte, idegállapota tovább súlyosbodott, amikor Meck asszony magyarázat nélkül megvonta tőle támogatását. Utolsó művét, a 6., h-moll (Patetikus) szimfóniát 1893 októberében vezényelte, és nem sokkal később, november 6-án meghalt. Nagyszabású temetése költségeit az állam fizette, a szertartáson a cári kamarakórus énekelt.

Halálának körülményeit máig homály övezi: annyi bizonyos, hogy kolerában hunyt el, de sokak szerint lehetséges, hogy nem véletlenül kapta el a betegséget. E feltevések szerint szándékosan ivott kolerával fertőzött vizet, miután ismét túlzaklatott idegállapotba került, más elméletek szerint egy becsületbíróság ítélte halálra homoszexualitása miatt. Maga a komponista ugyanakkor a legjobban attól félt, hogy Beethovenhez hasonlóan megsüketül, ezért erős szélben vattát dugott fülébe, egy fotón így örökítették meg az utókornak.

Csajkovszkij a nyugati romantikát a nemzeti hagyományokkal ötvözte. Zenéje népszerűségét mindenekelőtt az érzelmekben gazdag, sokszor fájdalmas melódiáknak köszönheti. Zenei példaképe Mozart volt, a francia mesterek közül Gounod, Bizet és Massenet, az olaszok közül Verdi állt hozzá közel. Brahmsot és a barokk nagy mestereit nem kedvelte, és nem értett egyet Wagner zenei reformtörekvéseivel sem. 1876 augusztusában jelen volt a Bayreuthi Ünnepi Játékok megnyitóján, ahol Richter János vezényelte a Ring-ciklust, több alkalommal találkozott Liszt Ferenccel is. 1886-ban ismerte meg az akkor tizenhárom éves Szergej Rahmanyinovot, akinek művészi fejlődésében fontos szerepet játszott, és aki példaképének tekintette.

Tíz operája közül a Puskin műve alapján született Anyegin és a Pikk dáma a leghíresebb, a sorban az utolsó, ritkán játszott Jolanta című operát a tavalyi Budapesti Tavaszi Fesztiválon adták elő. Hat szimfóniát, számos nyitányt, több mint száz zongoraművet, hangszeres versenyműveket, kamarazenét, dalokat, kórusműveket, sőt egyházi zenét is komponált, ezek egyike, a Vesperás az elmúlt évben a budapesti Orosz Zenei Fesztivál fénypontja volt. Több művének szövegkönyvét testvére, Mogyeszt írta. Dalművészete alig ismert, pedig több mint száz kompozíciója maradt fenn. Balettjei, amelyek témájául előszeretettel választott mesét (A hattyúk tava, Csipkerózsika, A diótörő), ma is kedvelt darabok, a leghíresebb koreográfiákat a francia–orosz Marius Petipa készítette.

Csajkovszkij nevét viseli egy kráter a Merkúron, számos közterület és intézmény, valamint az 1958-ban alapított, négyévente megrendezett rangos moszkvai nemzetközi zenei verseny. Zenéje számtalan filmben felhangzott, Budapesten 2008-ban az ő műveiből rendezték az első zenei maratont a Müpában. Szülőházában és a Moszkva közelében fekvő klini otthonában, ahol utolsó éveit töltötte, emlékét múzeum őrzi.

Virtuális Európa-nap

Hetvenéves a Schuman-nyilatkozat, amely kijelölte az utat a mai Európai Unió felé. Most Európa egy olyan válsággal néz szembe, amelynek leküzdésében a szolidaritás fontosabb, mint valaha.

Mózes Edith

Május 9-én, az Európa-napon az európai békét és egységet ünnepeljük. Ezen a napon azokra emlékezünk, akik 1950-ben lefektették a mai Európai Unió alapjait. A koronavírus-válság idején azonban most azok előtt a mindennapi hősök előtt is tisztelgünk, akik napjainkban formálják történelmünket. A járvány idején Európa egysége és a szolidaritás minden eddiginél fontosabb szerephez jut.

Az európai intézmények ezen a napon minden évben megnyitják kapuikat a látogatók előtt, erre azonban a járvány idején nincs lehetőség. Ezért szombaton egy virtuális nyílt napra várják a látogatókat a brüsszeli intézményben és Magyarországon is, hogy a szolidaritás szellemében a válság idején is együtt ünnepeljük az Európa-napot.

Európa-napi programok Brüsszelben

A programokhoz a Parlament angol nyelvű Facebook-eseményének oldalán és a honlapon lehet csatlakozni.

Szombat reggel élőben követhető az Európai Parlament elnöke, David Sassoli és különböző jótékonysági civil szervezetek képviselőinek beszélgetése.

Napközben Facebook Live-interjú keretében bárki kérdezhet Othmar Karas és Katarina Barley alelnöktől Európa jövőjéről (angol nyelven), a politikai csoportok vezetői pedig videóüzenetben köszöntik a résztvevőket. Az érdeklődők személyes történeteket, beszámolókat hallhatnak a vírus ellen vállvetve küzdő európaiaktól, virtuális látogatást tehetnek a Parlament plenáris üléstermében, és panelbeszélgetést hallhatnak Robert Schuman életéről, valamint arról, ő hogyan látta Európa jövőjét. Virtuális múzeumlátogatás is szerepel a programon: az Europeana oldalán a Parlament archív fotó- és videóanyagai tekinthetők meg.

Európa-nap: online programok Magyarországon

Idén a hagyományos Európa-napi fesztivál helyett az online térben várja programjaival a kicsiket, nagyokat, a mozgás és a zene kedvelőit az Európai Bizottság Magyarországi Képviselete és az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája. A nap folyamán bemutatják azt is, miként segít az Európai Unió a koronavírus-járvány okozta válság leküzdésében.

McMenemy Márk műsorvezető várja a résztvevőket az esemény Facebook oldalán május 9-én, szombaton 11 órakor.

A főbb programpontok: 11–11.30: online torna Béres Alexandrával, 11.30–12.00 Szalóki Ági babakoncertje. Este: 21.00-től Caramel koncertje.

A műsorban a tervek szerint bejelentkeznek majd Járóka Lívia és Dobrev Klára, az Európai Parlament alelnökei, Varga Judit igazságügyi miniszter, Várhelyi Olivér, az Európai Bizottság szomszédságpolitikáért és bővítésért felelős biztosa, és lesz beszélgetés Zupkó Gáborral, az Európai Bizottság Magyarországi Képviseletének vezetőjével is.

(Forrás: az EP Magyarországi Kapcsolattartó Irodája)

Újabb pénzbírság magyarellenesség miatt

Ezúttal Bukarest alpolgármestere, Aurelian Bădulescu számára

Az Országos Diszkriminációelllenes Tanács (CNCD) 2000 lejes bírságot szabott ki Bukarest alpolgármesterére, Aurelian Bădulescura a Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat feljelentése alapján.

A jogvédelmi szolgálat sajtóirodája által szerkesztőségünkbe eljuttatott közlemény szerint az elöljáró – több más meghívottal – a Realitatea televízió egyik adásában „mérhetetlenül szapulta a magyar közösséget”.

A Realitatea TV 2019. március 8-i, Cozmin Guşă által vezetett România 2019 című adását a magyarellenesség, a súlyos diszkriminatív kijelentések jellemezték. A műsor fő témája a Kovászna, Hargita és Maros megyei magyarok helyzete volt, és az RMDSZ mint politikai szervezet gyalázása. A meghívottak között volt a magyarellenességéről jól ismert Dan Tănasă, Ilie Şandru, Aurelian Bădulescu, Octavian Hoandră és Petrişor Peiu.

Aurelian Bădulescu a műsorban kiemelte: a románok helyzete nagyon nehéz az említett megyékben, mivel a hazátlan, szerencsétlen magyarokkal kell együtt éljenek.

Kijelentette: Sepsiszentgyörgy polgármestere, Antal Árpád „nem ember, hanem egy semmirevaló hazátlan, aki nem tudna megjelenni egy román adásban, mivel nem ismeri a román nyelvet”.

Az adásban azzal ironizáltak a meghívottak, hogy ezentúl angolul vagy franciául kell beszéljenek, hátha úgy a magyarok is megértik a diskurzust.

Az RMDSZ vezetőit közveszélyes bűnözőknek (criminali) nevezték. Az adásban tett kijelentések szerint Kovászna, Hargita és Maros megyében kötelező a magyar nyelv még egy takarító esetében is. A teljes adást végigkísérte a magyarellenes hangulat, a félretájékoztatás, a nézőket pedig folyamatosan a magyarok ellen uszították.

Benkő Erika, a Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat igazgatója a kiszabott pénzbüntetés kapcsán kiemelte: „Üdvözöljük a Diszkriminációellenes Tanács áprilisi döntését, amely értelmében bírságot szabott ki, de meggyőződésünk, hogy a műsorban elhangzott minősíthetetlen hangnemért sokkal jelentősebb büntetés kiszabása lenne helyes. Félreérthetetlenül magyarellenes volt az egész adás légköre, félelmet keltett a magyar közösség tagjaiban. Azt gondolom, a bírságok mértékének megemelése lehet a járható út annak érdekében, hogy a médiában megszűnjön, vagy egyáltalán csökkenjen a gyűlöletbeszéd mértéke.”

Benkő Erika Fotó: RMDSZ

***

A jogvédelmi szolgálatot az RMDSZ indította, és Mikó Imre jogász, író, műfordító, politikus, erdélyi polihisztor nevét viseli.

Kelemen Hunor szövetségi elnök szerint eligazítást és védelmet kívánnak biztosítani minden olyan romániai magyar természetes és jogi személynek, valamint intézménynek, akit/amelyet a nemzetisége miatt ért hátrányos megkülönböztetés.

Elmondta: az elmúlt évtizedekben az RMDSZ számos kisebbségi vonatkozású jogot tudott kiharcolni, törvénybe foglalni, amelyek alkalmazása során bizonyos esetekben fennakadások figyelhetők meg. A Mikó Imre kisebbségi jogvédelmi szolgálat célja ezen visszaélések begyűjtése, az érintettek számára eligazítás biztosítása, illetve a lehetőségek függvényében jogorvoslat biztosítása.

Az elmúlt időszakban jelzések érkeztek a nemzeti szimbólumaink használatának korlátozásáról, az anyanyelvi oktatáshoz való hozzáférés megakadályozásáról, kétnyelvű táblák lefestéséről, vagy akár az állami intézményekben a 20%-os szabályozás által biztosított kétnyelvűség mellőzéséről. Ilyen és ehhez hasonló visszaélésekkel kapcsolatban bármely megyei és területi RMDSZ-irodához lehet fordulni. A kezdeményezés számos megyében ingyenes fogadóórákkal is kiegészül, ahol jogászok, ügyvédek, önkormányzati képviselők, politikusok várják az érdeklődőket. *(mózes)*

M. Anisie: A felkészítő órák előtt megmérik a gyerekek lázát

A június 2-a után az iskolákba visszatérő nyolcadik és tizenkettedikes tanulóknak a vizsgára való felkészítő órák előtt megmérik a lázát – nyilatkozta a csütörtöki kormányülést követően a Realitatea Plus televíziónak Monica Anisie tanügyminiszter.

A tárcavezető elmondta: az órarendet úgy kell összeállítani, hogy a tízes csoportokban érkező tanulók ne találkozzanak egymással.

A gyerekeket egy pedagógus fogadja a kapuban, megméri a lázukat, kapnak maszkokat, majd a tanár egy jól meghatározott útvonalon vezeti őket a korábban fertőtlenített és alaposan kiszellőztetett osztályterembe.

A nyolcadik osztályosoknak naponta két órát, a tizenkettedikeseknek három órát tartanak. Az órák 50 percesek lesznek, tíz perc szünettel.

A felkészítő végén a tanár kivezeti a gyerekeket az iskolából, kapnak egy másik maszkot, és azzal mennek haza.

A felkészítő órák opcionálisak, a szülő eldöntheti, hogy engedi-e gyermekét, hogy részt vegyen rajtuk, vagy sem. *(Agerpres)*

Továbbra is érvényben maradnak a távolsági vizsgálatok és az online vények

Továbbra is érvényben marad az az intézkedés, mely szerint az orvosok távkonzultáció során is megvizsgálhatják a pácienseket és elektronikus formában állíthatják ki a vényeket – jelentette be pénteken Adela Cojan, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (CNAS) elnöke.

A kormány jóváhagyta a biztosítópénztárnak a 252-es kormányhatározatot módosító javaslatát, amely értelmében a CNAS a vészhelyzet idejére meghosszabbítja a szükségállapotban hozott intézkedések érvényességét, mondta el Cojan a DCNews-nak.

A CNAS elnöke szerint mind a háziorvosok, mind a szakorvosok kibocsáthatnak online vényeket.

Hozzátette, a CNAS keretszerződésébe a legközelebbi módosításkor be fogják vezetni a teledermatológia, telesebészet, telemonitorizálás kifejezéseket, és felveszik a sebészeti beavatkozások utáni megfigyeléseket a pénztár által támogatott orvosi szolgáltatások körébe.

Cojan szerint ezzel jelentősen csökkenthetők a költségek és a várakozási listák hossza, illetve növelhető az orvosi szolgáltatások minősége, azok folytonosságának biztosítása; a kórházak esetében pedig csökkennek a sebészeti beavatkozásokat követő megfigyelések miatti beutalások és nem utolsósorban a kórházi ellátás időtartama. *(Agerpres)*

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A SAPIENTIA EMTE MAROSVÁSÁRHELYI KARA pályázatot hirdet NÖVÉNYHÁZ BŐVÍTÉSÉRE. További információ az ms.sapientia.ro honlapon. (sz.-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőfedést, cserépforgatást, bármilyen kisebb javítást, festést, vakolást, szigetelést, ácsmunkát. Saját anyagunkkal dolgozunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0756-485-242, 0790-360-626. (7312)

VÁLLALUNK tető-, csatorna-, teraszkészítést, csatornajavítást, szigetelést, festést. Tel. 0759-467-356. (7421)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk a magyarzsákodi id. LOKODI FERENCRE halálának 5. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Hiányzol, Tatánk! Szerettei. (7434)

Kegyelettel emlékezünk május 10-én a szeretett férjre, édesapára, nagytatára, id. BARTÓK LÁSZLÓRA halálának 20. évfordulóján. Szép emlékét őrzik szerettei. (7432-I)

Hirdetőink figyelmébe!

A koronavírus-fertőzésveszély miatt kialakult rendkívüli egészségügyi helyzetre való tekintettel felhívjuk hirdetőink figyelmét, hogy hirdetéseket feladhatnak a *szerkesztőségben*, a nepujsag.ro weboldalon levő online felületen is, vagy beküldhetik e-mailen a reklam@e-nepujsag.ro címre.

Érdeklődni a 0265/268-854-es vagy 0742-828-647-es telefonszámon, 9–14 óra között.

Hirdessen Maros megye legolvasottabb napilapjában!
NÉPÚJSÁG
Kényelmesen megteheti online is.

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM
www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID–19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7–11 óra között várjuk önöket.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
  - információ - 118-932
  - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
  - gyermekeknek - 0265/210-177
- Optika-Optofarm - 0265/212-304, - 0265/312 436, - 0265/250-120, - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed - 0265/250-344
  járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658, - 0729-024-380
  Labor - 0751-114-307
  e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Lézerakupunktúra - 0722-885-851
- Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0740-083-077, - 0365/404-664
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS–RCS - 0365/400-401, - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - vidék - 0800-801-929, - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928, - 0800/800 928
- Aquaserv:
  - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
  - közönségszolgálat - 0265/208-888
  - központ - 0265/208-800, - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Távolsági buszállomás - 0265/237-774
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119, - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
  koporsók, kellékek, koszorúk és halottszállítás - 0745-606-215, - 0745-606-269, - 0758-047-604
- Melinda temetkezés - 0741-615-661
  Oneşti tér 12. sz., a Litoral mögött, teljes körű szolgáltatás - 0740-263-907, - 0265/311-862
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442, - 0265/262-907
- Thomas Hux sofőriskola - 0741-235-239, - 0365/882-842
- Üveg-tükör szerelése, házhoz szállítás - 0265/248-430

Utazási irodák

- MAORI turisztikai iroda - 0365/440-528
  www.maori.ro e-mail: info@maori.ro
- Transervice - 0265/216-242
- World Travel Shop turisztikai iroda - 0265/216-768, - 0265/269-900
- Bálint-Trans 9–17 ó. - 0745-611-999, - 0265/255-092
- Intertours Royal GTS - 0265/264-011, - 0265/269-308, 0731-898-989, Hu 0036-306-053-753
- Family Holiday - 0365/449-833, - 0749-922-887
- Thomas Hux utazási iroda - 0365/882-842, - 0772-068-684

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

Marosvásárhelyi Rádió România
96 FM
106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro

Târgu Mureș Marosvásárhely 88 FM | Sovata Szováta 102 FM
r · a · d · i · o
Reghin Szászrégen 94.7 FM | Sighișoara Segesvár 104.3 FM

Üzleti sikereinek titka: a jó REKLÁM!
Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN, Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

RexoGold
a te zálogházad
Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro
NON STOP állunk rendelkezésedre!

atlasfm all hits radio
TG.MUREŞ • MAROSVÁSÁRHELY
GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!
106.4 FM
/AtlasFmMures